



تازه‌های اطلاع‌رسانی و اطلاع‌یابی

«شماره پنجم، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۰»



آنچه در این شماره می‌خوانید:

- ۱ ص برای استفاده بهتر از اینترنت، شیوه جستجوی خود را بهبود بخشیم.
- ۲ ص ایران در اینترنت: معرفی چند سایت درباره ایران.
- ۴ ص جستجو در اینترنت (۳): جستجوی پیشرفته نیز ساده است!
- ۷ ص شبکه رزنت و اطلاعات علمی دسترس پذیر از طریق آن.
- ۹ ص دستیابی به اطلاعات کنفرانسها در اینترنت.
- ۱۰ ص معرفی امکانات جدید موتور Google.
- ۱۱ ص مقایسه کارایی موتورهای جستجو.
- ۱۳ ص منابع مرجع جدید در کتابخانه‌های دانشگاه.

«بنام خدا»

برای استفاده بهتر از اینترنت، شیوه جستجوی خود را بهبود بخشیم^(۱)

با توجه به حجم روزافزون و شگرف منابع موجود در اینترنت و نیز تنوع در شکل و کیفیت این منابع، ضروری است هنگام جستجوی اطلاعات مورد نیاز خود شیوه‌ای را انتخاب کنیم که با نتایج بسیار زیاد و غیر قابل کنترل، یا نتایج کم ربط و احیاناً بی ربط روبرو نشویم. این امر از آن جهت حایز اهمیت است که به عنوان اعضای هیأت علمی و یا دانشجویان تحصیلات تکمیلی باید بتوانیم در وقت خود صرفه جویی کرده و به منابع کاملاً مرتبط با نیاز خود دست یابیم. همچنین، با افزایش دسترسی و میزان استفاده دانشجویان مقطع کارشناسی از اینترنت، انتظار آنست که به عنوان اعضای هیأت علمی و یا استاد راهنما بتوانیم این گروه بزرگ و مشتاق را در جستجوی منابع مورد نیازشان هدایت کنیم. به همین دلایل، با اندکی مطالعه و دقت در شیوه کار موتورهای جستجو و امکاناتی که برای جستجوی پیشرفته در اختیار قرار می‌دهند، می‌توان مهارت جستجوی بهتر و اطلاع‌یابی مفیدتر را فرا گرفت. برخی از مقاله‌های شماره حاضر به این امر اختصاص یافته است.

نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه فردوسی

مسئول: دکتر مه‌ری پریخ

زیر نظر: دکتر رحمت‌الله فتاحی

مدیر داخلی: سهراب درویش

تایپ کامپیوتری: معصومه صالحفر

پست الکترونیک: sdarvish@wall.um.ac.ir

تلفن: ۸۴۱۸۱۱۳، ۸۴۲۲۴۶۶۹، ۸۴۲۳۹۵۹

همکاران این شماره:

دکتر رحمت‌الله فتاحی - یزدان منصوریان

سهراب درویش - نفیسه دری‌فر

فاطمه هراتیان و ثریا ضیائی.

ایران در اینترنت: معرفی چند سایت درباره ایران^(۱)

با توجه به گستردگی جهانی شبکه اینترنت و وجود سایتهای اطلاعاتی مختلف، وجود سایتهای ایرانی را نباید نادیده گرفت، به خصوص، زمانی که دنبال اطلاعات خاص در مورد ایران هستیم. به عنوان مثال، می‌توان به [net iran](http://www.netiran.com) اشاره نمود، این سایت که با نشانی <http://www.netiran.com> قابل دسترسی می‌باشد و اطلاعات متنوعی در باب موضوعهایی چون هنر، اقتصاد، سیاست و غیره در مورد ایران ارائه می‌دهد. پس از فراخوانی این سایت، اگر گزینه **clipping** و سپس **books** انتخاب شود، می‌توان سیاهه‌ای از ۴۴۸ عنوان کتابهای گوناگون را که از سال ۱۹۹۲ تا ۲۰۰۰ در ایران چاپ شده همراه با مشخصات توصیفی و چکیده‌ای از آنها را مشاهده کرد. از مزایای دیگر، این است که با انتخاب قسمت **who's who** و سپس **news media** می‌توان راهنمای مجلات ایران را ملاحظه کرد که در آن ۱۰۰۱ عنوان نشریه با ذکر نام، موضوع، مدیر مسئول، تلفن و فاکس نشریه معرفی شده است. از طرفی، ضمن معرفی سایتهای خبری **Tehran Times**، **Iran news** و **IRNA** امکان جستجو در این مجموعه را از سال ۱۹۹۳ از طریق جستجوی کلیدواژه (**Keyword**) یا جستجوی مفهومی (**Search Concept**) فراهم می‌نماید. بیشتر مطالب بدست آمده در این جستجوها تمام متن می‌باشد.

● سایتهای دیگر

- از جمله دیگر سایتهای، سایتی است با نشانی <http://www.searchir.com> که اطلاعاتی در رابطه با هنر، تجارت، کامپیوتر، دولت، بهداشت و خانواده در ایران را در برمی‌گیرد. هر کدام از این موضوعها، موضوعهای فرعی تری را شامل می‌شود: به طور مثال، در قسمت آموزش (**Education**) می‌توان به فهرست دانشگاههای ایران و نشانی آنها، مؤسسات تحقیقاتی، واژه‌نامه انگلیسی فارسی، علوم مختلف، شبکه اطلاع‌رسانی کتاب و یا در قسمت دولت (**Government**) در مورد آمار و مراکز آماری، سازمانها، اسناد و غیره اطلاعاتی را دریافت کرد.

- **Iran view** سایتی است به نشانی www.iranview.com که از آن طریق می‌توان اطلاعاتی در مورد شهرهای توریستی، نقاط دیدنی و سایتهای گوناگون در زمینه‌های مختلف را جستجو کرد. به عنوان مثال، اگر در سایت مذکور گزینه **mashhad kit co** انتخاب شود، می‌توان سیاهه‌ای از مجله‌های الکترونیکی در حوزه‌های مختلف به خصوص کامپیوتر و مهندسی را دید و با انتخاب هر کدام به عنوان مورد نظر دسترسی پیدا نمود. همچنین، امکان دسترسی به چندین سایت دیگر از جمله شبکه امام رضا وجود دارد که از طریق آن می‌توان به تعداد زیادی از

۱- ثریا ضیائی: کارشناس کتابخانه علوم اداری و اقتصادی

سایتهای جهان اسلام راه یافت.

انتخاب کتابهای فارسی از طریق اینترنت

شناخت سایتهای زیادی که کتابفروشان در اینترنت ایجاد کرده‌اند باعث سرعت و سهولت زیادی در امر انتخاب می‌شود. برخی از این سایتها توسط کتابفروشان ایرانی طراحی شده است. تعدادی از آنها در اینجا معرفی می‌شود.

(۱) سایت <http://www.ketabnet.org>: این سایت اطلاعات کتابهای منتشر شده در ایران را به صورت بانکهای اطلاعاتی، شامل کتابهای منتشر شده از سال ۱۳۶۹، فهرست کتابهایی که در هر روز منتشر می‌شود و کتابهای در حال چاپ ارائه می‌دهد. با انتخاب بانکهای اطلاعاتی می‌توان منابع مورد نیاز را بر اساس عنوان، نویسنده، ناشر و یا موضوع جستجو کرده و آن را می‌توان بر اساس تاریخ نشر و نوبت چاپ نیز محدود کرد. در نتیجه جستجو، اطلاعات کامل کتاب انتخاب شده، موضوع ورده آن بر اساس رده‌بندی دیویی مشخص می‌شود.

(۲) سایت <http://www.sokhan.com>: در ابتدا، پس از فراخوانی این سایت یک فهرست موضوعی شامل علوم اجتماعی - ادبیات - جسم و روان - هنر - کودکان - مراجع و دین مشاهده می‌شود که با انتخاب هر کدام، سیاهه‌ای از کتابهای آن موضوع همراه با اطلاعات کتابشناختی (مشخصات و توصیف کوتاهی از هر کتاب) ارائه می‌شود.

(۳) سایت <http://www.asia-publishing.com>: این سایت شامل کتابهای موسسه آسیا و گلچینی از کتابهای فارسی از ناشرین داخل ایران می‌باشد. منابع معرفی شده بر اساس موضوعهای شعر و عرفان، تاریخ و سیاست، هنر، رمان، دیکشنری و غیره مرتب شده و با انتخاب کاتالوگ و سپس موضوع مورد نیاز، می‌توان به سیاهه کتابهای معرفی شده در این سایت دسترسی پیدا نمود. افزون بر این، سیاهه‌هایی از کتابهای آمازون در مورد ایران را نیز بر اساس موضوع ارائه می‌کند.

(۴) سایت <http://www.iranbooks.com>: در این سایت کتابهای فارسی و انگلیسی درباره ایران از سال ۱۳۵۸ تا کنون معرفی می‌شود، در صفحه اصلی آن با انتخاب **check out our publications** می‌توان این منابع را ملاحظه کرد. ضمن اینکه مشخصات کاملی از کتاب را ارائه می‌دهد، در بیشتر موارد توصیف محتوای کتاب، معرفی نویسنده و نقد کتاب را نیز به زبان انگلیسی به همراه دارد.

سایتهای دیگری که می‌توان در این زمینه از آن بهره جست عبارتند از:

<http://www.rowzan.com>

<http://www.jahanbooks.com>

<http://www.mazdapub.com>

جستجو در اینترنت (۳)

جستجوی پیشرفته نیز ساده است! (۱)

به طور معمول، اکثر موتورهای جستجو دو شیوه را برای جستجوی اطلاعات در اختیار قرار می‌دهند:

(۱) ابتدا صفحه "جستجوی ساده" در اختیار شماست که می‌توانید با تایپ کلمه یا عبارت مورد جستجوی خود و زدن دکمه Enter یا اشاره موشواره روی گزینه Search، نتایج مورد نظر را بعد از چند لحظه ملاحظه نمایند. این شیوه اغلب با بازیافت بیش از اندازه و یا کم‌ربط و بی‌ربط روبرو می‌شود و شما بسادگی به منابع مورد نظر خود نمی‌رسید. اغلب مشکلات کاربران اینترنت هم ناشی از استفاده از این شیوه جستجو است.

(۲) شیوه دوم "جستجوی پیشرفته"، که به طور معمول، توسط افرادی که تجربه کار بیشتر با موتورهای جستجو را دارند بکار می‌رود. اغلب موتورهای جستجو، این امکان را با انتخاب گزینه‌هایی به نام Advanced Search یا Power Search در روی صفحه جستجو ارائه می‌دهند.

● جستجوی پیشرفته در یاهو

The screenshot shows the Yahoo! search page with the following elements:

- Logo: YAHOO! Home Help
- Search bar: A large text input field.
- Buttons: Search Tips, Advanced Search Syntax
- Navigation: Search help, Yahoo! (selected), Usenet
- Options section:
 - Select a search method:
 - Intelligent default
 - An exact phrase match
 - Matches on all words (AND)
 - Matches on any word (OR)
 - Select a search area:
 - Yahoo Categories
 - Web Sites
 - Find only new listings added during the past 4 years
 - After the first result page, display 20 matches per page

۱. محل تایپ واژه یا عبارت جستجو
۲. محدود کردن دامنه جستجو به کل فایل یاهو و یا به گروه‌های خبری (Usenet)
۳. پیش‌فرض هوشمند
۴. جستجوی دقیق یک عبارت به همان شکل که مورد نظر است، مثل Psychology of exceptional children. از این گزینه برای جلوگیری از بازیابی اطلاعات نامربوطی که از ترکیب اتفاقی واژه‌ها حاصل می‌شود (مثل children psychology یا Exceptional psychology)

استفاده می‌گردد.

۵. ترکیب دو واژه برای محدود کردن موضوع (مثل Child Nutrition که در واقع "کودک" و "تغذیه" را در صفحات اینترنتی جستجو می‌کند). این گزینه با استفاده از منطق ریاضی "و" AND منابعی را که هر دو واژه مورد نظر در آنها وجود دارد، بازیابی می‌کند.

۶. از این گزینه برای باز کردن یا افزایش دامنه جستجو در مورد موضوعهایی که با واژه‌های مترادف و یا هم‌خانواده به کار می‌رود (مثل Iran یا Persia؛ Management یا Administration) استفاده می‌شود. به عبارت دیگر، هرگاه مطمئن نیستید که موضوع مورد نظر شما بیشتر با چه اصطلاحی در منابع به کار برده شده است، از گزینه OR استفاده کنید (هر دو واژه را در محل مربوطه تایپ نمایید).

۷. انتخاب این گزینه باعث می‌شود که جستجوی موضوع مورد نظر شما فقط در دسته‌بندیهای موضوعی ویژه یاهو (Yahoo Categories) انجام شود و نتایج محدودتر و در عین حال مرتبط‌تری بازیابی گردد. دسته‌بندیهای موضوعی یاهو در ۱۴ مقوله در صفحه اول یاهو مشاهده می‌شود.

۸. این گزینه، جستجوی شما را به تمام سایتهای وب تعمیم می‌دهد. بنابراین، تعداد سایتهای بازیابی شده افزایش خواهد یافت و در نتیجه یافتن سایتهای مرتبط از میان سایتهای کم‌ربط یا بی‌ربط مشکلتر خواهد شد.

۹. برای محدود کردن جستجوی خود با توجه به زمانی که سایتها به اینترنت افزوده شده‌اند، می‌توان از این گزینه استفاده کرد. برای مثال، چنانچه بخواهید فقط سایتهایی که طی ۳ ماه گذشته یا تنها طی یک هفته گذشته روی اینترنت گذاشته شده است بازیابی شود، باید گزینه‌های 1 week یا 3 months را انتخاب کنید.

۱۰. تعداد نتایج بازیابی شده در هر صفحه رایانه را می‌توان با این گزینه تنظیم کرد. برای مثال، می‌توان روی هر صفحه رایانه ۲۰ یا ۳۰ مورد و یا حتی ۱۰۰ مورد را نمایش داد. در حالت معمول، در هر صفحه ۲۰ مورد نمایش داده می‌شود.

● جستجوی پیشرفته در موتور جستجوی Google

Advanced Search Tips | All About Google

Google™

Advanced Search

Advanced Web Search

Find results	<input type="checkbox"/> with all of the words <input type="checkbox"/> with any of the words <input type="checkbox"/> with the exact phrase <input type="checkbox"/> without the words	10 results <input type="button" value="Google Search"/>
6 ← Occurrences	Return results where my terms occur	anywhere in the page <input type="button" value="v"/>
7 ← Language	Return pages written in	any language <input type="button" value="v"/>
8 ← Domains	Only <input type="button" value="v"/> return results from the site or domain	e.g. google.com, .org More info
9 ← SafeSearch	<input checked="" type="radio"/> No filtering <input type="radio"/> Filter using SafeSearch	

Page-Specific Search

10 ← Similar	Find pages similar to the page	<input type="button" value="Search"/>
11 ← Links	Find pages that link to the page	<input type="button" value="Search"/>

(۵)

۱. این گزینه واژه‌های مورد جستجو را با هم در نظر می‌گیرد و سایت‌هایی که آن واژه را دربردارد بازایی می‌کند. در واقع، مانند یاهاو از منطق "و" (AND) برای محدود کردن نتایج بازایی استفاده می‌کند (مانند Agriculture و Machinery؛ نیز Iran و Architecture و Ancient)
۲. برای جستجوی موضوع‌هایی که با واژه‌های مترادف یا هم‌خانواده نوشته می‌شود، از این گزینه استفاده کنید (مانند Library Science, Librarianship)
۳. برای جستجوی موضوعها در قالب یک عبارت دقیق این گزینه را به کار ببرید (مانند Nuclear Magnetic Resonance و یا Modern English drama)
۴. از این گزینه برای محدود کردن نتایج بازایی و عدم بازایی برخی سایتها استفاده کنید (به عنوان مثال، چنانچه بخواهید سایت‌هایی درباره Agricultural Machinery و نه Tractors بیاید، باید از عملگر Not میان این دو موضوع استفاده کنید.
۵. برای مشخص کردن تعداد نتایج بازایی در روی هر صفحه، از این گزینه استفاده کنید. در حالت معمول، در هر صفحه ۱۰ مورد نمایش داده می‌شود.
۶. این گزینه، محل جستجوی جمله یا موضوع مورد نظر را مشخص می‌کند. برای مثال، می‌توانید جستجو را فقط به جستجوی جمله مورد نظر در "عنوان" صفحه یا سایت و یا حتی در نشانی URL محدود کنید.
- در حالت معمول، جستجو در همه قسمت‌های صفحه‌های اینترنتی یا سایتها انجام می‌شود.
۷. با این گزینه، جستجوی خود را می‌توانید به یک زبان خاص محدود کنید و یا همه زبانها را برای جستجو انتخاب نمائید. بدیهی است، محدود کردن جستجو به یک زبان نتایج مشخص‌تری را بازایی خواهد کرد و وقت کمتری از شما برای بازبینی سایتها گرفته خواهد شد.
۸. در موتور گوگل این امکان فراهم شده است که جستجوی خود را به یک سایت یا مؤسسه خاص محدود کنید. برای مثال، نشانی www.utoronto.ca مربوط به دانشگاه تورنتو کانادا است که می‌توانید در محدوده آن به جستجوی اطلاعات پردازید.
۹. جستجوی خود را می‌توانید به شکلی انجام دهید که برخی سایت‌های غیر ضروری یا غیر اخلاقی بازایی نشود. برای این کار، باید فیلتر مورد نظر خود، یعنی Safe Search را انتخاب کنید. در حالت عادی، گزینه No Filtering (بدون فیلتر) اجرا می‌شود.
۱۰. در این گزینه می‌توانید برای جستجوی سایت‌های مشابه با سایتی که آن را مفید و مرتبط تشخیص داده‌اید، استفاده کنید. موتور گوگل با جستجو در فایل خود، سایت‌های مشابه را بازایی می‌کند.
۱۱. با استفاده از این گزینه، می‌توانید صفحه‌ها یا سایت‌هایی را که به سایت مورد استفاده شما پیوند (Link) برقرار کرده‌اند و به عبارتی مرتبط با آن هستند، بازایی کنید. برای افزایش مهارت خود، تنها با صرف چند دقیقه از وقت خود می‌توانید هر یک از راه‌های جستجو پیشرفته را تمرین کنید. شیوه جستجوی پیشرفته در سایر موتورهای جستجو نیز تقریباً شبیه موارد فوق است.

شبکه رزنت و اطلاعات علمی دسترسی‌پذیر از طریق آن^(۱)

مقدمه

دسترسی به اطلاعات علمی به صورت پیوسته (on-line) از جمله راهکارهایی است که امروزه در کتابخانه‌های جهان مورد توجه می‌باشد. بسیاری از پایگاه‌های اطلاعاتی که زمانی چاپی و بعد به صورت دیسک فشرده نوری منتشر می‌شدند، در حال حاضر بیشتر به شکل پیوسته دسترسی‌پذیرند. اتصال به بعضی از معروفترین پایگاهها برای کتابخانه‌های دانشگاهی از طریق شرکت رزنت فراهم شده است.

معرفی رزنت (Rose-net)

رزنت نام یک شبکه اطلاع‌رسانی علمی است که در بهمن ۱۳۷۷ کار خود را آغاز کرد. از آن تاریخ تا امروز به تدریج بر امکانات این شبکه افزوده شده است. در حال حاضر مجموعه به نسبت کاملی از انواع پایگاهها و بانکهای اطلاعاتی مشهور در بیشتر زمینه‌های موضوعی در آن یافت می‌شود. این شبکه در محیط وب به نشانی <http://www.rose-net.co.ir> دسترسی‌پذیر است.



Integrated
Solution for
Information
Services

Databases

E Journals

Full Text /Image

E References

Knowledge Management

Library Services • Product & services • Support Center • Internet Services

Best view: MS Internet Explorer, 800x600 resolution

بخشهای اصلی منابع اطلاعاتی در رزنت

اطلاعات موجود در این شبکه شامل پنج گروه اصلی زیر است:

(۱) پایگاههای اطلاعاتی (Databases)

(۲) مجله‌های الکترونیکی (Electronic Journals)

(۳) منابع تمام‌متن و تمام تصویر (Full Text/Full Image)

(۴) مراجع الکترونیکی (E-References)

(۵) منابع مدیریت دانش (Knowledge Management)

پایگاههای اطلاعاتی بیشتر شامل چکیده‌نامه‌های معروف در رشته‌های مختلف هستند.

برای دسترسی به این پایگاهها می‌توانید دستورالعمل زیر را اجرا کنید:

۱- یزدان منصوریان: کارشناس ارشد کتابخانه مرکزی

گام نخست: ابتدا به سایت رزنت به نشانی فوق متصل شوید و در صفحه نخست گزینه **Databases** را انتخاب کنید.

گام دوم: در صفحه جدیدی که باز می‌شود، فهرستی از مؤسسه‌ها را ملاحظه خواهید کرد. بر اساس رشته تخصصی خود می‌توانید یکی را انتخاب کنید. رشته‌های علوم انسانی، مدیریت و کشاورزی می‌توانند **Silver Platter** و سایر رشته‌ها، بویژه مهندسی، **DIALOG** را برگزینند. البته، توصیه می‌شود یکبار تک‌تک این گزینه‌ها را انتخاب نمائید تا با منابع موجود در هر یک بیشتر آشنا شوید.

گام سوم: پس از انتخاب نام هر یک از ناشران، صفحه ورود به پایگاه‌های آنها باز خواهد شد. در اینجا به اسم کاربر و گذر واژه احتیاج دارید که می‌توانید آنها را از کتابخانه دانشکده خود بخواهید.

گام چهارم: پس از وارد کردن اسم کاربر و گذر واژه، پایگاه‌های اطلاعاتی برای شما دسترس پذیر خواهد شد. در اینجا به عنوان تعدادی از آنها اشاره می‌شود:

برخی از پایگاه‌های متعلق به Silver Platter عبارت است از:

- Agris (نظام اطلاع‌رسانی کشاورزی)
- ISA (چکیده علوم اطلاع‌رسانی)
- Geobase (پایگاه جغرافیا)
- Philosopher Index (نمایه‌نامه فلسفه)
- Wilson Business (چکیده‌نامه بازرگانی)

برخی از پایگاه‌های DIALOG عبارت است:

- Metadex (چکیده‌نامه متالوژی و مواد)
- Biotechnology (چکیده‌نامه بیوتکنولوژی)
- Compendex (چکیده‌نامه الکترونیکی مهندسی)

فهرست کامل این پایگاه‌ها و سایر منابع موجود در رزنت را می‌توانید در صفحه نخست با انتخاب گزینه **Products & Services** ملاحظه کنید. در میان پایگاه‌های اطلاعاتی رزنت یکی از عناوین قابل توجه **CCC (Current Content Connect)** نام دارد که محصول ارزشمند شرکت **ISI** است. دسترسی به این پایگاه به اسم کاربر و گذر واژه نیازی ندارد. این پایگاه فهرست مندرجات و چکیده مقالات معروفترین مجله‌های هسته‌ای رشته‌های مختلف را در بردارد. در حال حاضر دسترسی به تمام موضوعها در این پایگاهها میسر است، اما ممکن است در آینده منحصر به رشته کشاورزی و زیست‌شناسی شود. برای دسترسی به آن در قسمت **Database** گزینه **ISI** را انتخاب کنید که در این صورت صفحه جدیدی باز خواهد شد و در آن باید روی گزینه **CCC** اشاره نمائید تا صفحه جستجوی پایگاه فراخوانی گردد. توضیحات مربوط به سایر منابع اطلاعاتی رزنت را در شماره بعد نشریه مطالعه کنید.

دستیابی به اطلاعات کنفرانسها در اینترنت (۱)

کنفرانسها، کنگره‌ها و سمینارها و بطور کلی همایشها یکی از راههای مناسب برای تبادل اطلاعات و تجربه‌ها میان اعضای یک یا چند حرفه در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی می‌باشد. با جستجو در سایتهای مربوط به کنفرانسها، چه در یک حوزه تخصصی و چه در زمینه‌های مختلف، نه تنها می‌توان از موضوع/زمان/مکان/امکانات و هزینه‌های کنفرانس مطلع شد، بلکه حتی می‌توان با مکاتبه الکترونیک (e-mail) اقدام به ثبت نام نمود، محل اقامت رزرو کرد و از اطلاعات و راهنماییهای برگزارکنندگان مطلع شد. از طریق همین سایتها، حتی می‌توان متن الکترونیکی چکیده مقاله خود را یا متن کامل آن را برای برگزارکنندگان ارسال کرد. از جمله این سایتها: Gordon Research Conference با نشانی grc.uri.edu است. در این سایت با انتخاب **All conferences database**، تمام کنفرانسها بر اساس عنوان بازیابی می‌شود. در همین صفحه با انتخاب **Attending A Conference** می‌توان درباره مراحل ثبت نام اطلاعات لازم را کسب نمود.

از دیگر سایتهای معروف برگزاری کنفرانسها **Academic Conference calendar** می‌باشد که دارای سیاهه‌ای بر اساس حروف الفبای "عنوان کنفرانسها" است. این سایت ویژه کنفرانسهایی است که در مراکز دانشگاهی برگزار می‌شود. نشانی اینترنتی این سایت: www.eerdmans.com/AcConfCalendar.htm است.

 eerdmans.com



HOME

YOUR ACCOUNT



SHOPPING CART

HELP?

NEWS | AUTHORS | YOUNG READERS | MINISTRY RESOURCES | ACADEMIC RESOURCES | CONTACT US

BOOK SEARCH

GO!

Advanced Search

BROWSE

All Subjects

GO!

Academic Conference Calendar

سایت دیگری با عنوان **Conference Calendar** با نشانی www.esf.org/euresco/00/c_cal00.htm وجود دارد. در ضمن چنانچه به دنبال کنفرانسهای مربوط به یک حوزه تخصصی باشید، می‌توانید در یکی از موتورهای جستجو، مثلاً **Google**، تحت موضوع مربوطه و کلیدواژه **Conferences** جستجو کنید. نمونه‌هایی از کنفرانسهای تخصصی عبارتند از: **Agriculture Science** با نشانی www.grc.uri.edu در حوزه کشاورزی و سایت www.tu.chemnit2de/physik در حوزه فیزیک. مراجعه منظم به سایت کنفرانسها موجب افزایش آگاهیهای جدید و دستاوردهای نوین علمی و حرفه‌ای می‌شود، ضمن آنکه به سادگی می‌توان به مقاله‌ها یا حداقل چکیده مقاله‌های کنفرانسها نیز دسترسی پیدا کرد.

معرفی امکانات جدید موتور Google (۱)

در شماره‌های قبلی با یکی از بهترین موتورهای جستجو، یعنی گوگل آشنا شدید. حال، یکی از امکانات جدید این موتور و چگونگی استفاده از آن معرفی می‌شود. بنا بر آخرین آمار ارائه شده در موتور گوگل، یک میلیارد و سیصد و چهل و شش میلیون و نهصد و شصت و شش هزار صفحه یا مدرک اینترنتی در این موتور نمایه شده و قابل دسترسی است. همپای این رشد، بر امکانات این موتور جستجو نیز افزوده شده است. موتور گوگل به تازگی امکانی با عنوان Preference در دسترس قرار داده است که شما را قادر می‌سازد برای جستجوهای خود اولویت‌هایی قائل شوید. این اولویت‌ها عبارتند از:

Interface Language: در این قسمت می‌توانید مشخص کنید نتایج جستجوی شما به چه زبانی نشان داده شود.

Search Language: در گوگل این امکان به شما داده شده است تا با انتخاب زبان مورد نظر خود تنها صفحات وی‌بی که به زبان دلخواه شماست، بازیابی شود. گوگل حتی موانع زبانی را برداشته است و صفحاتی که به زبان دیگری غیر از انگلیسی هستند ترجمه می‌کند و در اختیار شما قرار می‌دهد. در حال حاضر، با بکارگیری فن آوری ترجمه خودکار می‌توان صفحاتی که به زبان ایتالیایی، فرانسوی، اسپانیایی، آلمانی و پرتغالی منتشر شده‌اند به زبان انگلیسی ترجمه نمود. بنابراین، چنانچه نتایج جستجوی شما به زبانی غیر از انگلیسی است، می‌توانید به نسخه ترجمه شده انگلیسی آن دسترسی پیدا کنید.

Number of Results: این گزینه تعداد سایتهای بازیابی شده ناشی از جستجو را در یک صفحه مشخص می‌کند و به عنوان پیش فرض برای نمایش نتایج در نظر می‌گیرد. با فشردن کلید سمت راست ماوس روی کلمه Display ستونی ظاهر می‌شود که از آن می‌توان شماره مورد نظر را انتخاب نمود و پیش فرض موتور برای نمایش نتایج قرار داد. به این ترتیب، چنانچه مثلاً عدد ۵ را انتخاب کرده باشید، در هر جستجو تعداد سایتهای بازیابی شده در هر صفحه ۵ سایت می‌باشد.

Safe Search Filtering: بسیاری از استفاده‌کنندگان گوگل ترجیح می‌دهند که در نتایج جستجویشان، برخی از سایتهای نامناسب مانند سایتهای قدیمی بازیابی نشود. با انتخاب این قسمت، سایتهای بازیابی شده محدود می‌شود. همچنین، سایتهایی که محتوای غیر اخلاقی دارند، از نتایج جستجو حذف می‌شوند. چنانچه بخواهید امکاناتی را که به منزله ترجیحات (Preference) تلقی می‌شود برای جستجوهای بعدی نیز اعمال شود، می‌توانید آن را ذخیره کنید. کافی است پس از انتخاب پیش فرضها، دکمه Save Preference را فشار دهید.

[Preferences Help](#) | [All About Google](#)

The screenshot shows the Google Preferences interface. At the top left is the Google logo, and to its right is a 'Preferences' button. Below the logo, there is a text prompt: 'Save your preferences when finished and return to search.' To the right of this prompt is a 'Save Preferences' button. The main content area is divided into sections. The first section is 'Interface Language', with a dropdown menu currently set to 'English'. Below this is a checkbox labeled 'BETA: Enable translation of search results into your interface language. (Details)' with a note: '(Note: Enabling translation may cause search results pages to load more slowly.)'. The second section is 'Search Language', with a radio button selected for 'Search web pages written in any language (Recommended)'. The bottom of the screenshot is decorated with a wavy line.

۱- نفیسه دری‌فر: کارشناس ارشد کتابخانه مرکزی

مقایسه کارایی موتورهای جستجو^(۱)

توسعه اینترنت و میزان اطلاعات روزافزون تولید شده در آن، مسأله بازیابی اطلاعات را هر چه بیشتر مطرح کرده است. برای حل این مسأله، ابزارهای مختلفی پا به عرصه وجود نهاده‌اند که یکی از کارآمدترین آنها موتورهای جستجو می‌باشد. مؤسسه‌ها و شرکت‌های مختلف، موتورهای جستجوی گوناگونی طراحی نموده‌اند و به جرأت می‌توان گفت بیش از چهار هزار موتور جستجو تولید شده است که با توجه به تنوع مدارک و اطلاعات، هر یک نوع خاصی از اطلاعات را بازیابی می‌کنند.^(۲) حال برای آشنایی بیشتر با این ابزارهای جستجو، پنج موتور جستجو که کاربرد بیشتری دارند، معرفی و با یکدیگر مقایسه می‌شوند.

این موتورها عبارتند از: Google, Yahoo, Excite, Lycos, Altavista

Altavista ■ www.altavista.com یا www.altavista.digital.com

این موتور جستجو در سال ۱۹۹۵ توسعه پیدا کرد. نرم‌افزاری است با قابلیت‌های مختلف و جستجوی کلیدواژه‌ای. در قسمت **Advanced Query** می‌توانید چندین کلمه را با استفاده از عملگرهای **Near, Not, Or, And** ترکیب کنید. در جستجو می‌توان از کوتاه‌سازی واژه‌ها (**Wild Card**) استفاده کرد. نتایج جستجو همراه با چند سطری از ابتدایی عنوان هر مدرک بازیابی شده آورده می‌شود. همچنین، این موتور جستجو دارای راهنمای کمکی درباره چگونگی استفاده از امکانات آن است.

Lycos ■ www.lycos.com

یکی از موتورهای به شمار می‌رود که قادر است علاوه بر جستجوی تک‌واژه‌ای، واژه‌های ترکیبی را با استفاده از عملگرهای **Not, Or, And**، جستجو کند. اما، قادر به جستجوی جمله یا عبارت نیست. نتایج جستجو با چکیده‌ای کوتاه همراه می‌باشد. علاوه بر جستجوی مدرک، توانایی جستجوی تصاویر و فایل‌های صوتی را نیز داراست.

Excite ■ www.excite.com

در این نرم‌افزار می‌توان علاوه بر جستجوی کلیدواژه‌ای، جستجوی مفهومی انجام داد. به این صورت که اطلاعاتی را که درباره موضوع مورد نظر شماست، بازیابی می‌کند و به طور خودکار مترادفها و واژه‌های مرتبط با موضوع را مورد جستجو قرار می‌دهد. نتایج جستجو همراه با چکیده‌ای از محتوای سایتها است. استفاده از عملگرهای **And, Or, Not** و همینطور علائمی نظیر **(+)** و **(-)** امکان‌پذیر است.

Yahoo ■ www.yahoo.com

این موتور جستجو برای یافتن اطلاعات علمی چندان مناسب نیست. اما برعکس، بهترین ابزار برای یافتن اطلاعات عمومی در اینترنت است. دارای ساختار سلسله مراتب موضوعی است. نتایج جستجو بصورت رده‌های موضوعی طبقه‌بندی شده است. دارای قابلیت جستجوی کلیدواژه‌ای و کوتاه‌سازی واژه‌ها و نیز استفاده از عملگرهای **Or** و **And** است.

Google ■ www.google.com

یکی از کارآمدترین موتورهای جستجو است که نسبت به دیگر موتورها قدمت کمتری دارد. دارای صفحه‌ای ساده و بدون تبلیغات تجاری است. به همین دلیل، بسیار سریع بازیابی

۱- نفیسه دری‌فر: کارشناس ارشد کتابخانه مرکزی

۲- انواع موتورهای جستجو در مقاله‌ای در نشریه "تازه‌های اطلاع‌رسانی و اطلاع‌یابی"، در شماره ۳ دی‌ماه ۱۳۷۹، ص ۷ که توسط آقای دکتر فتاحی تهیه شده، توضیح داده شده است.

می‌شود. دارای امکانات جستجوی ساده و پیشرفته است. همچنین، دارای امکانات راهنمایی (Directory) است که در آن اطلاعات مختلف به صورت طبقه‌بندی شده ارائه شده است. در جستجو‌هایی که از چند کلیدواژه استفاده می‌شود عملگر And به عنوان پیش‌فرض جستجو محسوب می‌شود، یعنی در صورت بکار نبردن آن، خود موتور آن را در نظر می‌گیرد. برای جستجوی دقیق‌تر می‌توان عبارت مورد نظر را داخل گیومه " قرار داد تا به طور دقیق، همان عبارت با همان ترتیب کلمات جستجو شود. نتایج جستجو با چکیده‌ای از محتوای اطلاعاتی سایتها همراه است و در ضمن، در برابر حروف بزرگ حساس نیست. به عبارت دیگر، جستجوی یک واژه با حروف کوچک و بزرگ نتیجه یکسانی دارد. برای مقایسه بهتر موتورهای جستجو، ویژگی‌های هر یک در جدول زیر آورده شده است:

Google	Yahoo	Excite	Lycos	Altavista	انواع موتورها امکانات
سایتهای وب-اخبار مدارک تصویری (pdf) اسناد دولتی	نمایه یا هو-گروههای خبری-آدرسهای URL e-mail - فیلد عناوین	سایتهای وب-اخبار- تصاویر-فایلهای صوتی (MP3)-آگهی‌های طبقه‌بندی شده	سایتهای وب-اخبار مشاغل-آب‌وهوا- چند رسانه‌ایها	سایتهای وب سایتهای خبری	حوزه جستجو ۱
کلیدواژه‌ای	کلیدواژه‌ای	کلیدواژه‌ای مفهومی	کلیدواژه‌ای	کلیدواژه‌ای	نوع جستجو
ساده - پیشرفته - جستجوی عبارتی	ساده - پیشرفته جستجوی عبارتی کوتاه‌سازی واژه با علامت *	ساده - پیشرفته	ساده - پیشرفته کوتاه‌سازی انتهای واژه با علامت \$	ساده - پیشرفته - جستجوی عبارتی کوتاه‌سازی واژه با علامت *	سطح جستجو
امکانات کامل عملگرهای بولی	Or, And	Not, Or, And, And not و علامت (+) و (-)	امکانات کامل عملگرهای بولی	Or, And, Near, Not	استفاده از عملگرهای بولی و علائم دیگر
دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	چکیده‌ای از محتوای اطلاعاتی هر یک از سایتهای باز یابی شده
A	A	B ⁺	B ⁺	B ⁺	امتیاز داده شده بر اساس گزارش منابع اینترنتی

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌شود، موتورهای جستجو در بسیاری از موارد شباهتها و در برخی جنبه‌ها تفاوت‌هایی با یکدیگر دارند. در زمینه بررسی انواع موتورهای جستجو و مقایسه قابلیت‌های آنها تحقیقاتی چند صورت گرفته است و در هر یک معایب و محاسن چند موتور برگزیده بیان شده است. اما بطور کلی انتخاب یک موتور جستجو از میان دیگر موتورها بستگی به نوع اطلاعات مورد نیاز فرد دارد.

«منابع مرجع جدید در کتابخانه‌های دانشگاه»^(۱)

فارسی:

- (۱) برندگان جایزه نوبل از آغاز تاکنون | ترجمه و تالیف هرمز همایون‌پور. تهران: نشر و پژوهش فرزانه روز، ۱۳۷۸. Q ۱۴۱ / ۸۸ / ۴ ب (کتابخانه مرکزی)
- (۲) چهره خراسان | اتاق بازرگانی و صنایع و معادن مشهد. مشهد: اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، ۱۳۵۱. HD ۲۳۴۶ / الف ۹۲ / ۰۱ خ (کتابخانه مرکزی)
- (۳) دانشنامه زنان فرهنگساز ایران و جهان: زن از کتیبه تا تاریخ | پوران فرخ‌زاد. تهران: زریاب، ۱۳۷۸. CT ۳۲۰۲ / ف ۴ / ۲ د (کتابخانه مرکزی)
- (۴) دایرة‌المعارف عکس ایران = Encyclopedia of Iran Photographic / [تحقیق، عکاسی و نشر] رضا مرادی غیاث‌آبادی. - [بی‌جا]: رضا مرادی غیاث‌آبادی، ۱۳۷۶. DSR ۱۳ / م ۴ / ۲ د ۱۳۷۶. (کتابخانه مرکزی، واحد نیشابور)
- (۵) فرهنگ اصطلاحات کامپیوتری | [برایان پفافنبرگر]؛ مترجم رضا حسینی. - تهران: رایزن، ۱۳۷۹. QA ۷۶ / ۱۵ / ۷ پ / ۴۴ ف (کتابخانه مرکزی)
- (۶) فرهنگ پارسی و ریشه‌یابی واژگان: فرهنگ پاشنگ | تالیف مصطفی پاشنگ. - [تهران]: محور، ۱۳۷۷. PIR ۲۹۲۱ / ۲ پ / ۴ ف (کتابخانه مرکزی)
- (۷) فرهنگ توصیفی خاکشناسی، حاصلخیزی خاک، کودها و مدیریت تغذیه گیاهی | تالیف [هاری لعل سینگ تاندون]؛ ترجمه حمیدرضا بهروان. - تهران: آذریاد، ۱۳۷۷. S ۵۹۲ / ۲ ت / ۴ ف (کتابخانه مرکزی)
- (۸) فرهنگ فارسی امروز | مولفان غلامحسین صدری افشار، نسرین حکمی، نسترن حکمی. - ویرایش ۳. - تهران: نشر کلمه، ۱۳۷۷. (کتابخانه مرکزی) PIR ۲۹۵۴ / ۴ ص / ۴ ف ۱۳۷۷. (کتابخانه مرکزی)
- (۹) فرهنگ فشرده کتابداری و اطلاع‌رسانی | نوشته استلاکینان؛ ترجمه و تدوین فاطمه اسدی گرگانی؛ مقابله و ویرایش عبدالحسین آذرنگ. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۷۸. Z ۱۰۰۶ / ۹ ک / ۴ ف ۱۳۷۸. (کتابخانه مرکزی)
- (۱۰) فرهنگ واژگان برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای | تالیف فرانک سیف‌الدینی. - شیراز: دانشگاه شیراز، مرکز نشر، ۱۳۷۸. HT ۱۶۶ / ۹ س / ۴ ف (کتابخانه مرکزی)
- (۱۱) فرهنگ نمادها: اساطیر، رویاها، رسوم، ایمان و اشاره، اشکال و قوالب، چهره‌ها، رنگها، اعداد | ژان شوالیه، آلن گریبان؛ ترجمه و تحقیق سودابه فضائلی. - تهران: جیحون، ۱۳۷۸. GR ۹۳۱ / ۹ ش / ۴ ف (کتابخانه مرکزی)
- (۱۲) کارنامه نشر: فهرست موضوعی کتابهای منتشر شده در سال ۱۳۷۸ | تهیه‌کننده خانه

۱- سهراب درویش: کارشناس کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد

- کتاب - تهران: خانه کتاب، ۱۳۷۹. (کتابخانه مرکزی) ۱۳۷۸ ک ۲ / ۳۳۶۶ / ۱۶ Z
- ۱۳ قوانین چک، سفته، برات: قانون صدور چک با آخرین اصلاحیه‌ها و الحاقات: قانون برات - سفته - چک - از قانون تجارت همراه با قانون عملیات بانکی بدون ربا... تدوین جهانگیر منصور. - تهران: نشر دیدار، ۱۳۷۹. (کتابخانه مرکزی) ۱۳۷۹ / ۹۳۹ / ۲۸ KMH
- ۱۴ کتابنامه زن: فهرست کتابهای تالیف و ترجمه شده توسط بانوان ۱۳۷۴-۱۳۵۸ | تهیه و تنظیم معاونت پژوهشی دانشگاه الزهراء. - تهران: دانشگاه الزهراء، ۱۳۷۴.
- (کتابخانه مرکزی) ۵۹۱۷ / ز ۹ د ۲ Z
- ۱۵ [کومپاس] KOMPASS / گردآوری وزارت صنایع؛ شرکت کومپاس ایران. - تهران: شرکت کومپاس ایران. - تهران: شرکت کومپاس ایران، ۱۳۷۶.
- (کتابخانه مرکزی) ۱۳۷۵-۷۶ و ۴ / ۹ الف / ۹۷۳۸ HD
- ۱۶ نماگرهای جمعیتی ایران ۷۵-۱۳۳۵ | [مرکز آمار ایران]. - تهران: مرکز آمار ایران، ۱۳۷۷. (کتابخانه مرکزی) ۸ ن ۹ / ۶۶۵ HB
- ۱۷ وارژگان مهندسی عمران: انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی | گردآوری فریبرز فرهنگند. - تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۵. (کتابخانه مرکزی) ۲ و ۴ / ۹ TA

«معرفی نمونه‌هایی از کتابهای مرجع لاتین تهیه شده توسط کتابخانه‌های دانشگاه فردوسی»

- 1) **Concise Routledge encyclopedia of Philosophy** .- London; NewYork: Routledge, 2000. B 51 .C58 2000 (Theology).
- 2) **Political Encyclopedia of the Middle East/** Avraham Sela, editor.- NewYork: Continuum, 1999. DS 62.8 .P64 1999 (Central Library)
- 3) **DK Atlas of World History/** general editor, Jeremy Black.- London: Dorling Kindersley, 1999. G 1030 .D45 1999 (Central Library)
- 4) **The Europa Directory of International Organizations** .- 1st ed.- London; UK.: Europa Pub, 1999. JZ 4838 .E97 (Central Library)
- 5) **European Union Law: Documents/** edited by Frank Emmert.- Munchen: C. H. Beck; The Hague; Boston: Kluwer Law International, 1999. KJE 915 .E966 1999 (Central Library).
- 6) **The Oxford-Duden German Dictionary: German - English/** edited by the Dudenredaktion and the German Section of the Oxford University Press Dictionary Department.- 2nd ed.- Oxford: Oxford University Press, 1999. PF 3640 .O94 1999 (Letters).
- 7) **Le Robert Des Grands Ecrivains de langue Francais/** sous la direction de Philippe Hamon et Denis Roger-Vasselín.- Paris:

- Dictionnaires le Robert, 2000. PQ 41 .R53 2000 (Letters).
- 8) **A Dictionar of Scientists**.- abridged and updated ed.- Oxford: Oxford University Press, 1999. Q 141 .D52 1999 (Mathematics Science)
- 9) **Microsoft Computer Dictionary**.- 4th ed.- Redmond, Washington: Microsoft Press, 1999. QA 76.15 .M538 1999 (Engineering).
- 10) **Data Management Handbook**/ Sanjiv Purba, editor.- 3rd ed.- Boca Raton: Auerbach, 1999. QA 76.9 .D3 H3473 1999 (Engineering)
- 11) **Dominat's Advanced Dictionary of Botany**/ editor-in-chief, Evan Sigler; editor, D. K. Tripat.- New Delhi: Dominant Pub, 1999. QK 9 .D65 1999 (Hérbarium).
- 12) **An Atlas of Histology**/ Shu-Xin Zhang.- New York: Springer, 1999. QM 557 .Z44 1999 (Science).
- 13) **Handbook of Soil Science**/ editor-in-chief, Malcolm E. Sumner .- Boca Raton: CRC Press, 2000. S 591 .H23 2000 (Shirvan).
- 14) **An Atlas of Veterinary Dental Radiology**/ edited by Donald H. DeForge, Ben H. Colmery.- Ames: Iowa State University Press, 2000. SF 867 .A85 2000 (Veterinary).
- 15) **The CRC Handbook of Thermal Engineering**/ editor-in-chief, Frank Kreith.- Boca Raton: CRC Press, 2000. TJ 260 .C69 2000 (Engineering).
- 16) **Kirk-Othmer Concise Encyclopedia of Chemical Technology**.- 4th ed.- New York: Wiley, 1999. TP 9 .K54 1999 (Central Library).
- 17) **Harley Hahn's Internet and Web Golden Directory**/ Harley Hahn.- Millennium ed.- Berkeley: Mc Graw-Hill, 1999. ZA 4201 .H34 1999 (Central Library).
- 18) **Que's Official Internet Directory**/ Marcia Layton Turner and Audrey Seybold.- Millennium ed.- Indianapolis, IN: Que, 1999. (Central Library, Engineering)
- 19) **Handbook of Information Security Management**/ Micki Krause, Harold F. Tipton, editors.- Boca Raton: Auerbach, 1999. QA 76.9 .A25 H36 1999 (Engineering).